ISSN 1563-0331
Индекс 75879, 25879

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ имени АЛЬ-ФАРАБИ

ХАБАРШЫ
ВЕСТНИК

ХИМИЯ СЕРИЯСЫ
СЕРИЯ ХИМИЧЕСКАЯ

АЛМАТЫ №1 (49) 2008

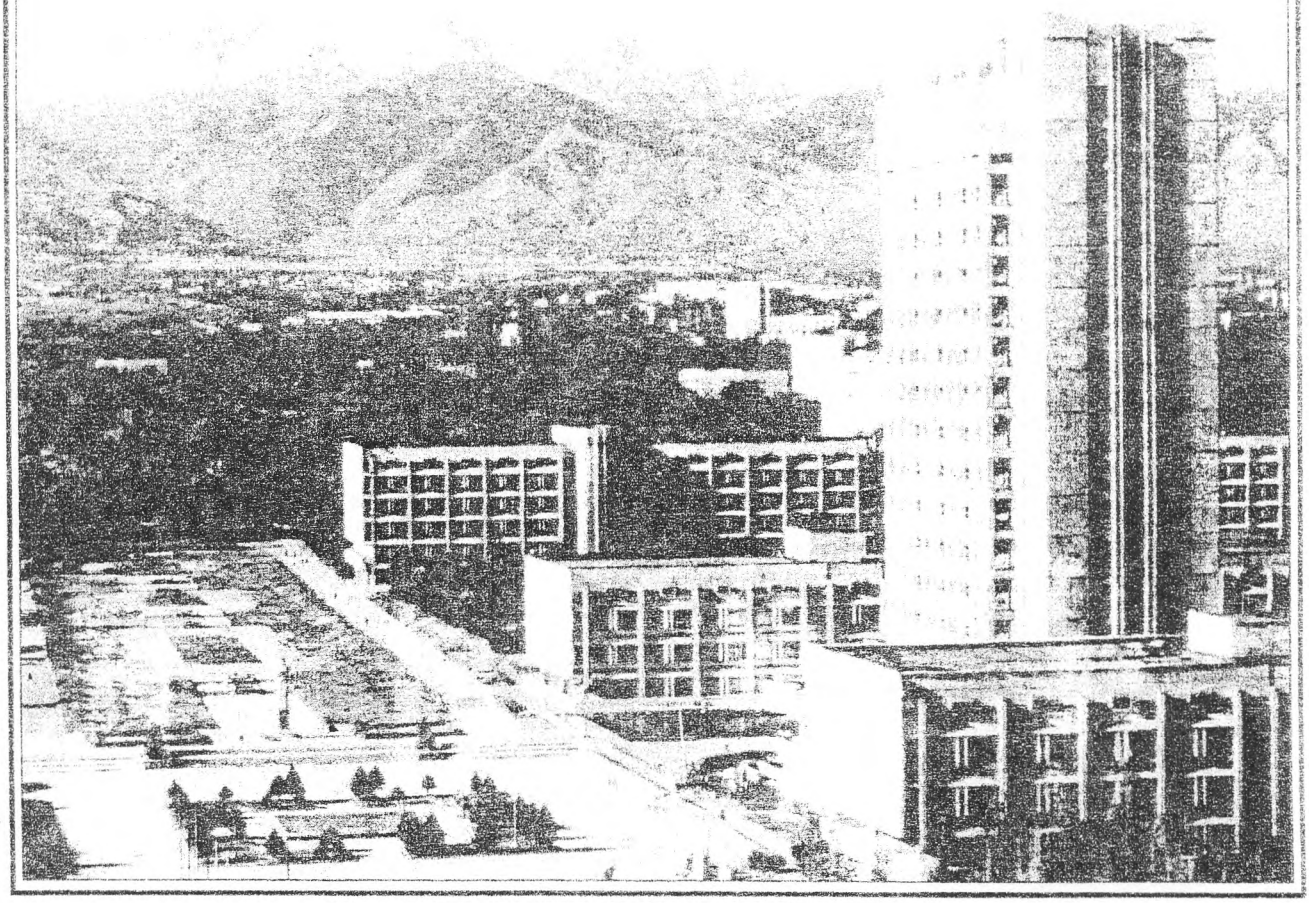

С.К. Мырзалиева. Серіктес атом типпен XY_4 (T_d) және XY_6 (O_h) молекулалардың изотоптық түрлерінің күйлері бойынша қосындылар қатынастарының тәуелділігі 119
Ж.Қ. Қайырбеков, Г.Ә. Сәменова, Қ.О. Кішібаев, Р.А. Омарова, М.К. Алдабергенов. Қоңыр көмірлерінің және гумин қышқылдарының спектрлік сипаттамаларының ерекшеліктері 125
Г.Ж. Турметова, Ж.Е. Дәрібаев, А.Н. Құтжанова. Фосфогипс құрамындағы көмір түйіршіктерінің жану кинетикасын хольт әдісімен анықтау. 128
А.С. Құрманбеков, Н.С. Уалиева. Карбонизделген биосорбенттердің ауыр металдар иондары қатысында сорбциялық сыйымдылығын анықтау. 134
Ж.Е. Егінбаев. Кванттыхимиялық тәсілмен цианпиридиндер протондауын зерттеу 140
М. Елубай, Т.В. Шакиева, Ш. Идрисова, В.С. Емельянова. Полимерлік матрицаға қобальт және азот оксидтерінің комплекстері қатысында, сулы ерітіндіде фенолдың оттегімен сульфототығуының кинетикасы 144
Г.А. Сейлханова. Салицил қышқылының кванттық химиялық сипаттамалары 150
Л.И Сыздықова. Сфалериттің калий нитриты қышқылы ерітінділерімен әрекеттесу кинетикасының ерекшеліктері. 153
Ж.Қ. Қайырбеков, Г.Ә. Сәменова, Қ.О Кішібаев, М.З. Есеналиева. Көмірдің және олардан алынған гумин қышқылдарының қышқылдық және сорбциялық қасиеттері. 158
Ж.Қ. Қайырбеков, Қ.Қ. Қатаева, Қ.О. Кішібаев, М.З. Есеналиева. 1,4-бутиндиолды Ni-Al-Ti катализаторында гидрлеу. 163
Ж.Қ.Қайырбеков, Б.С.Сманова, Ж.К.Мылтықбаева, Т.Ш.Досмайл, М.З.Есеналиева. Көмір дистиляттарынан гидрогендеу процесі арқылы мотор отындарын алу. 165
А.А. Есенова, Р.У. Ильяс, Т. В. Шакиева, М. Елубай, В.С. Емельянова. Полиакрил қышқылына бекітілген кобальт және никел комплекстері қатысында оттекпен күкірт диоксидінің тотығу кинетикасына ультра дыбыстың әсері 168
Ж.К. Қайырбеков, Т.Ш. Досмаил, А.И Купчишин, Е.А. Әубәкіров, Ж.К. Мылтықбаева, Н.Т. Смағұлова. Жартылай кокстеуден алынған шайырдын физика-химиялык сипаттамалары. 172
Ж.К. Қайырбеков, Т. Ш. Досмаил. А.И. Купчишин, Е.А.Әубәкіров, Ж.К. Мылтықбаева, Е. Канжархан
Жартылай кокстеуден алынған шайыр өнімдерін өндеу. 176
Қ.И. Омарова. Кремнезем және поликышкылдардың адсорбциялык әрекеттесуі. 180
Б.Н. Кенесов, Е. Сайлауханұлы. Б.А. Мусрепов, А.К. Калдаров. Жоғары эффективті сүйык хроматографиясының диодты-матрицалык детектрлеу әдісімен 1-метил-1Н-1,2,4-триазолды сулы үлгілерде анықтау 184
М.Қ. Қазанкапова, М.У. Абилова. Мыс пен лизиннің комплекс түзуін потенциометрлік титрлеу әдісімен зерттеу. 190
Д. М-К. Артыкова, Қ. Б. Мұсабеков. Қосқұдық кенорнынын каолинит сазынының суспензиясының құрылымтүзуі. 197
Т. Қизат, М.Ж. Керімқұлова, С.М. Тәжібаева, Қ.Б. Мұсабеков. Оксиэтилденген алкилфенолмен көмір суспензияларын тұрактандыру. 203
М.Қ. Құрманалиев. Краун-эфир топты полимерлердің синтезі. 207
Ұ.Я. Сүлейменова. Күйдіргіш натр мен натрий сульфиді ерітінділеріндегі антимониттің шектеулі еру дәрежесін анықтау. 212
Х.Қ. Оспанов, Ұ.Я. Сүлейменова, А.К. Жүсіпова. Сүрме минералдарынын реакциялык кабілеттерін термодинамикалык бағалау. 214
Г.Г. Абдуллина. Р.Ш. Еркасов, Р.Г. Рыскалиева, Р.С. Оразбаева. 25^0 С –дегі никель бромиді-карбамид-бромсутек кышкылы-су жүйесіндегі ерігіштік. 216
Р.Г. Рыскалиева. Никель тұздарының протондалған карбамидпен координациялык косылыстары. 220
Б.Д. Балғышева. Табиғи фосфаттарды кышкылдык тұздар катысында механохимиялык түрлендіру аркылы тыңайткыштык касиеті бар өнімдер алу 222
Б. Д. Балғышева. Магний силикатын (серпентин) кышкылдык түзбен (KH_2PO_4) механохимиялык түрлендіру. 226
Н.Н. Нұрахметов. А.И. Ниязбаева, Г.Н. Әлдибекова. Кредиттік окытудағы бақылау мен бағалауды жүйелеу. 231
М.К. Айтбаева. Жоғарғы білім беру жүйесінде белсенді оқыту әдісі негізінде химия-экологиялык білімді калыптастыру. 238
З.С. Даутова. Экологиялык білім берудің кажеттілігі және экологияландырудын негізгі бағыттары. 240
М.К. Айтбаева. Окушылардың оку – тәрбие үрдісіндегі химиялык және экологиялык білімдерінің интеграциясы. 245
Г.А. Түребекова, А.К. Патсаев, С.Ж. Жайлау. Компьютерлік тестілеу педагогикалык окытудын негізгі бір әдістемесі. 249
Э.М. Джолдасова, Ж.Т. Умирбекова, А.Т. Кабулов, Ю.А. Шилина, С.А. Ефремов. Қара сексеуіл үгіндісі негізінде гидролизді лигниндерді автоклавты әдіспен алу және олардың физико-химиялык сипаттамаларын анықтау. 251
Ж.Т. Умирбекова, Э.М. Джолдасова, А.Т. Кабулов, Ю.А. Шилина, С.А. Ефремов. Гидролизді лигниннің аммиак-ауалы коспа мен түсті металл иондарына катысты сорбциялык қасиеттерін зерттеу. 255
М.М. Доспаев. Сульфит-ионнын катты электродтардағы су ерітінділеріндегі вольтамперметриясынын зерттеулері. 259
И.В. Фигуринене. Тиосульфат анионын электрохимиялык поляризациялау. 263

сильной адсорбцией продуктов реакции на поверхности катализатора, которая вызывает отравляющий эффект.

Таким образом, полученные нами результаты показывают, что гидрирование бутиндиола на катализаторе Ni-Al-Ti протекает с наибольшей скоростью в растворе этанола, с наименьшей скоростью в воде. Повышение температуры с 313 до 333К практически не влияет на скорость гидрирования бутиндиола в воде и бутаноле (таблица 1).

Литература

1. Фасман А.Б., Сокольский Д.В. Структура и физико-химические свойства скелетных катализаторов. Алма-Ата, Наука, 1968, с. 176
2. Сокольский Д.В., Кабиев Т.К., Вернов П.А., Туктин Б. Исследование адсорбции водорода на скелетных никелевых катализаторах термодесорбционным методом. В кн.: Прикладная и теоретическая химия. Алма-Ата, КазГУ, 1974, вып. 5, с. 305.

1,4-БУТИНДИОЛДЫ NI-AL-TI КАТАЛИЗАТОРЫНДА ГИДРЛЕУ

Ж.Қ.Қайырбеков,Қ.Қ.Қатаева,Қ.О.Кішібаев,М.З.Есеналиева

Осы жұмыста температура мен еріткішті таңдау максатында 1,4-бутиндиолды Ni-Al-Ti катализаторында гидрлеудің кинетикасы зерттелді.

HYDREGENATION OF BUTINDIOL-1,4 USING CATALYST, MADE FROM NI-AL-TI ALLOY

Zh.K.Kairbekov, K.K.Kataeva, K.O.Kishibaev, M.Z.Esenalieva

This work is devoted to study the kinetics of hydrogenation of butindiol-1,4,using catalyst, made from Ni-Al-Ti -alloy for the purpose to select the temperature and solvent.

УДК:544.46:665.75:662.7

ПОЛУЧЕНИЕ МОТОРНЫХ ТОПЛИВ ИЗ УГОЛЬНЫХ ДИСТИЛЛЯТОВ С ПРИМЕНЕНИЕМ ГИДРОГЕНИЗАЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ

Ж.К. Каирбеков, Б.С. Сманова, Ж.К. Мылтыкбаева, Т.Ш. Досмайл, М.З. Есеналиева

Казахский национальный университет им. аль-Фараби.

Проведено исследование подбора оптимального катализатора для процесса гидрогенизации угля Куньминского месторождения. Показано, что при проведении процесса гидрогенизации на цеолитном катализаторе качество полученных моторных топлив улучшается.

В настоящее время эффективными способами преобразования угля в энергоносители и сырье для химической промышленности являются гидрогенизация, пиролиз и газификация. Применение этих методов позволяет, с одной стороны, решать крупномасштабные задачи в получении жидкого моторного топлива для восполнения убывающих запасов нефти, а с другой - эффективно использовать ресурсы, повсеместно имеющихся углей, в том числе низкосортных, содержащих значительное количество серы и минеральных компонентов, прямое сжигание которых связано с загрязнением окружающей среды.

Актуальной задачей экономического развития различных стран мира становится рациональное использование природных ресурсов, создание безотходных технологий и производств. В этой связи в последние десятилетия существенные изменения произошли в отношении к минеральному и углеводородному сырью.

Запасы угля преобладают над остальными видами органического сырья, что позволяет считать его наиболее перспективным источником для производства жидкого, газообразного